

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Szkolenie dla wnioskodawców – omówienie obligatoryjnych i rankingujących kryteriów horyzontalnych

dla działania FENX.01.03

Agnieszka Knap, Dorota Demkowicz-Dobrzańska

27-28 września 2023 r.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

Kryteria horyzontalne - to zbiór wspólnych kryteriów dla oceny wszystkich projektów w programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w zakresie priorytetów I-VII.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

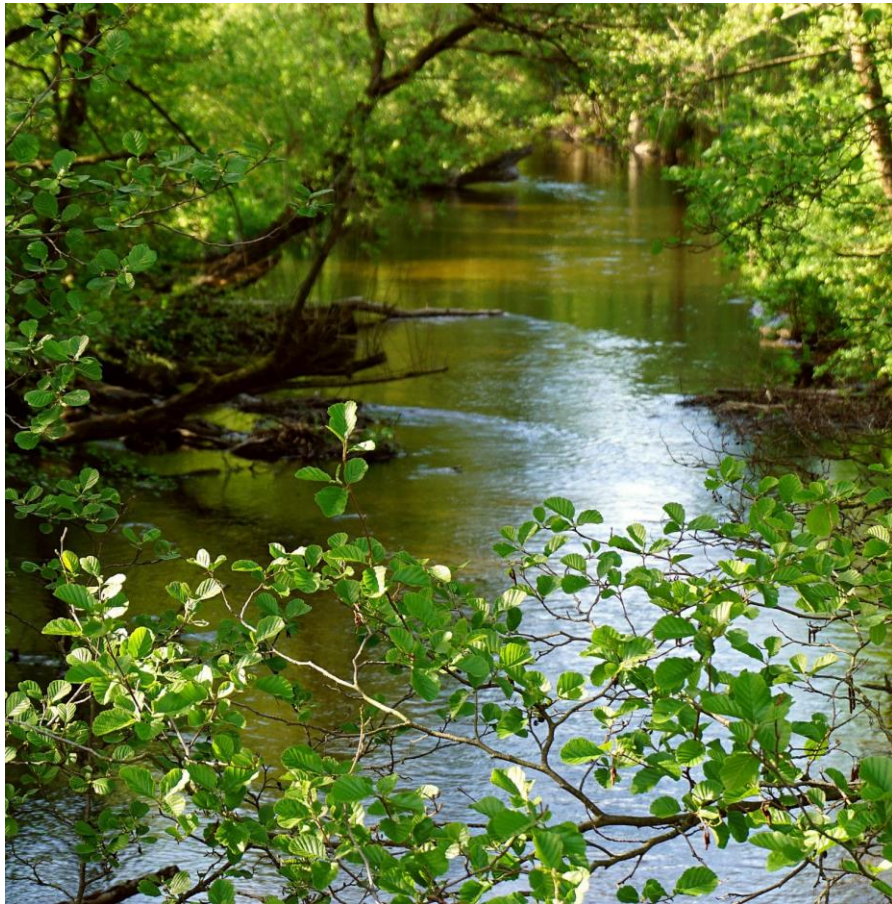
Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

Kryteria horyzontalne - rodzaje

Kryteria
obligatoryjne –
ocena
zerojedynkowa

Kryteria
rankingujące -
ocena punktowa

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 1

„Zgodność z Programem Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Szczegółowym opisem priorytetów FEnIKS oraz regulaminem wyboru projektów (dokumenty aktualne na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie)”

Zapewnienie zgodności projektu w zakresie:

1. Typ/rodzaj projektu jest zgodny z przewidzianym w:
  - Programie FEnIKS
  - Szczegółowym opisie priorytetów FEnIKS (Szop)
  - Regulaminie wyboru projektów (w szczególności: §5 „Rodzaje projektów”, §6 „Zasady finansowania projektów”).
2. Projekt jest zgodny z opisem działania (w tym celem oraz zakresem interwencji i przyporządkowaniem adekwatnych wskaźników produktu i rezultatu dla danego typu projektu) – w tym §10 „Zasady oceny projektów” - ust 1 pkt 1) Regulaminu wyboru projektów.

Formularz wniosku o dofinansowanie i załączniki

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 1

„Zgodność z Programem Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Szczegółowym opisem priorytetów FEnIKS oraz regulaminem wyboru projektów (dokumenty aktualne na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie)” – cd.

3. Wnioskodawca jest zgodny z określonym typem beneficjenta (§4 ust. 2 Regulaminu wyboru projektu oraz zapisy SZOP)

- Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki
- Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne (w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę)

4. Nie przekroczono pułapu maksymalnego poziomu dofinansowania - 70% wydatków kwalifikowanych

5. Wnioskodawcy składający wniosek są uprawnieni do ubiegania się o przyznanie dofinansowania w ramach danego naboru.

W celu spełnienia kryterium (oceny pozytywnej) wszystkie ww. warunki muszą zostać spełnione.

Formularz wniosku o dofinansowanie i załączniki
Załącznik 15 – Oświadczenia Wnioskodawcy

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 2

„Zgodność projektu z dokumentami składającymi się na spełnienie warunków podstawowych”

Należy wykazać zgodność z:

- VI Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)
- Programem Inwestycyjnym w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W przypadku zakresu zaopatrzenia w wodę, projekt powinien być spójny z Programem inwestycyjnym w zakresie jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, tj. inwestycja powinna wpisywać się w przynajmniej jeden z obszarów działań Programu inwestycyjnego, jednocześnie zgodnego z zakresem zadań związanych z rozbudową i poprawą jakości systemów zaopatrzenia ludności w wodę opisanym w SZOP.

Rozdział 4 Programu FEnIKS „Warunki podstawowe”

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja A Informacje o projekcie, Pole: Opis projektu

Załączniki nr 6 Analiza zgodności aglomeracji z Dyrektywą nr 91/271/EWG , nr 6.1, Tabela dotycząca zgodności z dyrektywą

ściekową, nr 6.2 Aktualizacja danych nt. aglomeracji

Studium wykonalności

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 3
„Zgodność z
realizacją
zasady n+2”

31.12.2029 r. !!!

Harmonogram projektu nie narusza zasady n+2 w zakresie kwalifikowalności wydatków, zgodnie z zapisami art. 63 ust. 2 CPR

Art. 63 ust 2 CPR (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.)

„Wydatki kwalifikują się do otrzymania wkładu z Funduszy, jeżeli zostały poniesione przez beneficjenta lub partnera prywatnego operacji PPP i zapłacone w ramach wdrażanych operacji między dniem przedłożenia Komisji programu lub dniem 1 stycznia 2021 r., w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza, a dniem **31 grudnia 2029 r.** W przypadku kosztów refundowanych zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b), c) i f) działania stanowiące podstawę refundacji przeprowadza się w okresie między dniem przedłożenia Komisji programu lub dniem 1 stycznia 2021 r., w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza, a dniem **31 grudnia 2029 r.**”

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja A Informacje o projekcie, pola: Data rozpoczęcia realizacji projektu i Data zakończenia realizacji projektu

Sekcja D Zadania, pola: Data rozpoczęcia i Data zakończenia

Załącznik nr 3 Wykres Gantta dla projektu

Studium wykonalności

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 3

„Zgodność z realizacją zasady n+2”

31.12.2029 r. !!!

Podsumowując:

Przed datą zakończenia realizacji projektu musi dojść do łącznego spełnienia poniższych warunków:

- faktycznie/fizycznie zakończono roboty, w pełni zrealizowano dostawy i usługi,
- nastąpił odbiór końcowy robót, dostaw i usług (sporządzono protokół odbioru końcowego lub inny odpowiadający mu dokument),
- uzyskano dokumenty potwierdzające oddanie do użytku zrealizowanych obiektów budowlanych wg procedur ustawy Prawo budowlane,
- dokonano wszystkich płatności w ramach kosztów kwalifikowanych projektu.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja A Informacje o projekcie, pola: Data rozpoczęcia realizacji projektu i Data zakończenia realizacji projektu

Sekcja D Zadania, pola: Data rozpoczęcia i Data zakończenia

Załącznik nr 3 Wykres Gantta dla projektu

Studium wykonalności

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 4

„Projekt nie został zakończony przed złożeniem dokumentacji aplikacyjnej”

Zgodnie z zapisami art. 63 ust.6 CPR

Warunkiem spełnienia kryterium jest wykazanie, że projekt nie został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni zrealizowany (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez wnioskodawcę dokonane. Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił **odbior końcowy ostatnich robót** (protokół odbioru końcowego), dostaw lub usług.

Art. 63 ust. 6 CPR

„Operacje nie mogą zostać wybrane do wsparcia z Funduszy, w przypadku gdy zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach programu, niezależnie od tego, czy dokonano wszystkich powiązanych płatności”

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja A Informacje o projekcie, pola: Data rozpoczęcia realizacji projektu i Data zakończenia realizacji projektu

Sekcja D Zadania, pola: Data rozpoczęcia i Data zakończenia

Załącznik nr 3 Wykres Gantta dla projektu

Studium wykonalności

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 5

„Kompletność dokumentacji aplikacyjnej i spójność informacji zawartych we wniosku, załącznikach do wniosku”

Ocena polegać będzie na weryfikacji kompletności wymaganej dokumentacji aplikacyjnej oraz spójności informacji zawartych we wniosku oraz załącznikach do wniosku (w tym dokumentacji technicznej) na danym etapie oceny i w danym obszarze oceny.

Na I etapie oceny oceniający może zgłosić rekomendacje dotyczące zasadności uzupełnienia dokumentacji i/lub uspoźnienia danych i dokumentów w przypadku, gdy miałyby to wpływ na wynik weryfikacji kryteriów ocenianych na II etapie oceny. Rekomendacje nie mają jednak charakteru obligatoryjnego i nie wpływają na ocenę kryteriów ocenianych na I etapie oceny.

Formularz wniosku o dofinansowanie z załącznikami

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 8
„Wnioskodawca
nie podlega
wykluczeniu z
ubiegania się o
dofinansowanie”

Sprawdzone jest czy wobec wnioskodawcy nie orzeczono zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie odrębnych przepisów:

- art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.);
- art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1745);
- art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2020 r. poz. 358 z późn. zm.)

lub nie zakazane zostało udzielanie bezpośredniego lub pośredniego wsparcia ze środków unijnych na podstawie art 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2022 r., poz. 835).

Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie poprzez uzyskanie informacji z rejestrów publicznych, do których właściwa instytucja posiada dostęp lub na podstawie oświadczeń wnioskodawców.

Załącznik nr 15 Oświadczenia Wnioskodawcy (pkt 3)

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 9

„Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa”

Sprawdzone jest, czy wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) 651/2014 (Dz. Urz. UE 2014 L 187/1) albo w rozumieniu komunikatu Komisji Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE 2014 C 249/1) w zależności od tego, która jest właściwa (zgodnie z przepisami o pomocy publicznej). W przypadku projektów, których dofinansowanie nie stanowi pomocy publicznej dla ustalenia, czy wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji stosuje się rozporządzenie Komisji (UE) 651/2014.

Załącznik nr 15 Oświadczenia Wnioskodawcy (pkt 3)

Załącznik nr 15 – Oświadczenie Wnioskodawcy; pkt 3 w odniesieniu do wnioskodawcy:

Kryterium nr 8

Kryterium nr 9

- „3.1. nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa;
- 3.2. nie orzeczono wobec niego zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.);
- 3.3. nie orzeczono wobec niego zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2021 poz. 1745);
- 3.4. nie orzeczono wobec niego zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 659);
- 3.5. nie zostało zakazane wobec niego udzielanie bezpośredniego lub pośredniego wsparcia ze środków unijnych na podstawie art 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 835) (...)”

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 10

„Brak podwójnego finansowania”

Sprawdzone są odpowiedzi wnioskodawcy na pytania zawarte we wniosku o dofinansowanie dotyczące braku podwójnego finansowania przedsięwzięć z różnych zewnętrznych środków publicznych, w tym europejskich.

Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie na podstawie/przy użyciu:

- pytań we wniosku o dofinansowanie,
- aplikacji Skaner (skaner.gov.pl - aplikacja jest elementem Centralnego Systemu Teleinformatycznego 2021, służy do weryfikowania podmiotów i osób)

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja G Źródła finansowania

Sekcja I Dodatkowe informacje

Załącznik nr 15 Oświadczenia Wnioskodawcy (pkt 3)

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 10

„Brak podwójnego finansowania” – cd.

W celu wykazania braku podwójnego finansowania wnioskodawca powinien przede wszystkim potwierdzić, że:

- element projektu, w zakresie, w jakim jest zadeklarowany jako wydatek kwalifikowalny we wniosku o dofinansowanie, nie był/jest rozliczony ze środków UE - innych niż projekt, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie
  - w jakiejkolwiek formie (w szczególności dotacji, pożyczki, gwarancji/poręczenia), i że - w związku z powyższym - nie dojdzie do więcej niż jednokrotnego przedstawienia do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków UE,
- nie otrzymał na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu dotacji z kilku źródeł (krajowe, unijne i in.) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Załącznik nr 15 – Oświadczenie Wnioskodawcy; pkt 1 w odniesieniu do zasad realizacji projektu:

Kryterium nr 10
„Brak podwójnego
finansowania” – cd.

- „1.1. nie otrzymał finansowania na realizację zakresu objętego projektem w ramach innych instrumentów finansowych UE oraz nie ubiega się i nie będzie ubiegał się - do czasu zakończenia oceny wniosku - o dofinansowanie dla zakresu objętego projektem w ramach innych instrumentów finansowych UE;
- 1.2. w stosunku do żadnego elementu przedmiotowego projektu nie zachodzi przesłanka podwójnego finansowania wydatków zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, a wydatki poniesione przez Wnioskodawcę oraz podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków (o ile dotyczy) przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, zostały poniesione zgodnie z zasadami ww. Wytycznych, przy czym Wnioskodawca przyjmuje na siebie odpowiedzialność za prawidłowe poniesienie tych wydatków;”

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 11

„Klauzula
delokalizacyjna”

Nie dotyczy Działania FENX.01.03

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji”

Celem zasad równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami jest:

- zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji, nie tylko ze względu na płeć, ale również z powodu rasy i pochodzenia etnicznego, religii lub światopoglądu, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej.
- zapewnienie wszystkim osobom, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami, takiego samego dostępu do m.in. produktów, usług, infrastruktury, transportu, edukacji, informacji i zatrudnienia - co przyczyni się do zapobiegania powstawaniu różnego rodzaju problemów społecznych, tj. wykluczenia, marginalizacji społecznej, bezrobocia czy ubóstwa.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pola: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

Aby spełnić to kryterium wnioskodawca musi wykazać, że:

- realizacja projektu będzie miała pozytywny wpływ na objęte kryterium zasady,
- lub będzie miała, w całości lub części, neutralny charakter.

Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie na podstawie odpowiedzi wnioskodawcy na pytania we wniosku o dofinansowanie.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pola: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji,
w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?
Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

Co do zasady wszystkie produkty i usługi, jakie powstaną w wyniku projektu, powinny być zgodne ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021–2027 określonymi w załączniku nr 2 do „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”.

www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027-1/.

Dotyczy to zwłaszcza produktów (usług) projektu, które:

- mają bezpośrednich użytkowników i
- stwarzają ewentualne bariery/trudności w ich użytkowaniu.

Projekt powinien spełniać obligatoryjne standardy dostępności, a w przypadku zdiagnozowanych trudności - powinny zostać wdrożone rozwiązania je eliminujące (poprzez zastosowanie uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień). W takim wypadku projekt ma pozytywny wpływ na zasadę.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

W przypadku niektórych produktów (usług) projektu (np. sieci wodociągowo-kanalizacyjnych, procesów technologicznych oczyszczania ścieków) dopuszczalne jest uznanie, że mają one charakter neutralny. W takim przypadku wnioskodawca musi jednak wykazać (uzasadnić), że dostępność nie dotyczy danego produktu (lub usługi), tj. produkty/usługi nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/użytkowniczek.

Sprawdzone też jest, czy w przypadku pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności (określone w zał. 2 do ww. Wytycznych) mają zastosowanie, ww. zasada została spełniona poprzez zastosowanie rozwiązań eliminujących potencjalne bariery.

Dotyczy to m. in.:

- działań informacyjno-promocyjnych (poprzez zapewnienie dostępności cyfrowej, dostępności wydarzeń promujących projekt dla osób z niepełnosprawnościami)
- zadań inwestycyjnych obejmujących elementy towarzyszące infrastrukturze transportowej (w tym miejsca postojowe, chodniki, przejścia dla pieszych itp.), czy budynki, które powinny być dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

Zasada równości kobiet i mężczyzn to przede wszystkim stwarzanie takich samych warunków dla realizacji praw i obowiązków wobec kobiet, jak i wobec mężczyzn, a także promowanie równego dostępu do zasobów, z których mogliby korzystać (np. środków finansowych, szans rozwoju, udziału w projektach).

Na etapie oceny sprawdzane jest (zwłaszcza w obszarze zarządzania personelem projektu), że na żadnym etapie wdrażania projektu nie dojdzie do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć.

W przypadku wystąpienia takiego ryzyka powinny być wdrożone działania mające na celu osiągnięcie stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki, równy dostęp do korzystania z zasobów (np. środki finansowe, szanse rozwoju).

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

Przykłady dobrych praktyk w tym zakresie:

- rozwiązania w zakresie work-life balance,
- procedury przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy, w tym procedury zgłaszania niepożądanych zjawisk w miejscu pracy,
- identyfikacja nierówności w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn,
- przeszkolenie wszystkich zatrudnionych osób w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy,
- audyty pod kątem równości szans kobiet i mężczyzn oraz zarządzania różnorodnością, w tym na podstawie anonimowych ankiet ewaluacyjnych zbieranych od personelu projektu,
- prowadzenie działań rekrutacyjnych z niestereotypowym przekazem skierowanym do kandydatów.

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 19

„Zgodność projektu z zasadami równości szans, włączenia społecznego i niedyskryminacji” – cd.

Dopuszczalne jest uznanie neutralności projektu w stosunku do zasady równości kobiet i mężczyzn. W przypadku wskazania, że projekt jest neutralny względem tej zasady, wnioskodawca musi wyczerpująco uzasadnić, dlaczego dany projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie zgodności z ww. zasadą.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu
z Kartą Praw
Podstawowych Unii
Europejskiej”

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. służy ochronie praw podstawowych przysługujących ludziom w Unii Europejskiej (UE), takim jak:

- godność (np. godność człowieka, prawo do życia, itd.)
- wolności (np. ochrona danych osobowych, wolność prowadzenia działalności gospodarczej, prawo własności, itd.).
- równość (np. równość wobec prawa, niedyskryminacja, równość kobiet i mężczyzn, itd.)
- solidarność (np. należyte i sprawiedliwe warunki pracy, ochrona środowiska, itd.)
- prawa obywatelskie (np. prawo dostępu do dokumentów, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, itd.)
- wymiar sprawiedliwości (np. prawo do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu, itd.)

Formularz wniosku o dofinansowanie Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 20

„Zgodność projektu
z Kartą Praw
Podstawowych Unii
Europejskiej” – cd.

Aby spełnić to kryterium wnioskodawca powinien wykazać brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu (w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu) a wymogami Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. lub uzasadnić, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie na podstawie odpowiedzi wnioskodawcy na pytanie we wniosku o dofinansowanie.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (KPP)?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 21

„Zgodność projektu z
Konwencją o
Prawach Osób
Niepełnosprawnych”

Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. zawiera przepisy:

- zakazujące dyskryminowania osób niepełnosprawnych,
- nakazujące tworzenie warunków korzystania z praw na zasadzie równości z innymi osobami,
- nakazujące wprowadzenie rozwiązań specjalnie adresowanych do osób niepełnosprawnych, odpowiednio do rodzaju zagadnienia.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)?

Kryteria horyzontalne obligatoryjne

Kryterium nr 21

„Zgodność projektu z

Konwencją o Prawach Osób

Niepełnosprawnych” – cd.

Aby spełnić to kryterium wnioskodawca powinien wykazać brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu (w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu) a wymogami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. lub uzasadnić, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie na podstawie odpowiedzi wnioskodawcy na pytanie we wniosku o dofinansowanie.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON)?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 1

„Zastosowanie elementów z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym, poprawy efektywności energetycznej i OZE, ochrony przyrody (w tym różnorodności biologicznej) oraz adaptacji do zmian klimatu”

0-5 pkt

Aby uzyskać maks. 5 pkt wnioskodawca powinien przedstawić opis objętych projektem działań zapobiegających negatywnemu oddziaływaniu na środowisko lub elementów zmniejszających znacząco jego ślad środowiskowy, w tym rozwiązania w zakresie:

- gospodarki o obiegu zamkniętym (odzysk, recycling, zapobieganie powstawaniu odpadów, wykorzystanie wody szarej/ ścieków oczyszczonych itp. wynikające z „Mapy drogowej Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym”) – 1 pkt,
- odporności i adaptacji do zmian klimatu (retencja wód opadowych, zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na terenie inwestycji, itp.) – 1 pkt,
- ochrony przyrody (zachowanie istniejących ekosystemów, zwiększanie różnorodności biologicznej, zielona i niebieska infrastruktura, itp.) – 1 pkt,
- poprawy efektywności energetycznej i OZE – 1 pkt,
- dodatkowych nasadzeń drzew i krzewów na terenie inwestycji (ponad te wynikające z decyzji administracyjnych) – 1 pkt.

Załącznik nr 4 „Zgodność z prawem ochrony środowiska” pkt 4

Studium wykonalności pkt 7.4.3

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 2
„Zastosowanie
elementów
edukacyjnych w
projekcie”

0-1 pkt

Aby uzyskać 1 pkt wnioskodawca powinien przedstawić opis objętych projektem działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w tym:

- opisać szczegółowo proponowane działania,
- wskazać grupę odbiorców oraz
- wyjaśnić, w jaki sposób działania te wpłyną na podnoszenie świadomości ekologicznej wskazanej grupy społecznej.

Działania edukacyjne muszą być bezpośrednio związane z tematyką projektu

Działania edukacyjne ≠ działania informacyjno-promocyjne

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt obejmuje elementy edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa?

Studium wykonalności pkt 6.9

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 3

„Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)”

0-2 pkt

Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego (<https://www.eusbsr.eu/>)

Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUERMB) jest jedną ze strategii makroregionalnych wdrażanych na obszarze Unii Europejskiej. Obejmuje 8 państw Unii Europejskiej graniczących z Bałtykiem.

Strategia nie stanowi odrębnego tekstu ustalającego ramy wdrażania – jej implementacja odbywa się poprzez Plan Działań (<https://www.eusbsr.eu/attachments/article/590824/Action%20Plan%202021.PDF>).

Działania w ramach SUERMB są wdrażane za pomocą 14 Obszarów Tematycznych: Nutri, Hazards, Bio-economy, Ship, Safe, Transport, Energy, Spatial Planning, Secure, Tourism, Culture, Innovation, Health, Education.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny lub komplementarny ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 3

„Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)” – cd.

0-2 pkt

Spełnienie kryterium ocenia się na podstawie odpowiedzi we wniosku.

- Aby uzyskać 1 pkt wnioskodawca powinien wykazać, że realizacja projektu przyczynia się do osiągnięcia wskaźników, o których mowa w Planie działania UE dotyczącym Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego dla jednego z obszarów priorytetowych: Transport, Energy, Bio, Agri, Hazards, Nutri, Ship, Safe, Secure, Culture, Tourism, Health, np. poprzez ograniczenie emisji biogenów do wód (P, N).
- Aby uzyskać 2 pkt projekt powinien mieć status projektu flagowego w ramach SUE RMB, rozumianego jako projektu o statusie Flagship, który nadawany przez komitety sterujące lub grupy sterujące w każdym Obszarze Tematycznym SUE RMB. Jeśli tak, należy dołączyć link do strony internetowej z opisem projektu oraz informacją o nadaniu mu statusu projektu flagowego lub wskazać źródło powyższych informacji w celu dokumentowania udziału wnioskodawcy w realizacji, zakresu i efektów projektu.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest zgodny lub komplementarny ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 4

„Projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw”

0-2 pkt

Projekt zakłada współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych:

2 pkt. – projekt zakłada współpracę z partnerami z innych państw, tj. wspólne działania mające bezpośredni związek i wpływ na kształt i realizację inwestycji objętej projektem a także określeniem dokumentów stanowiących podstawę współpracy.

Należy wskazać oficjalny dokument potwierdzający nawiązanie współpracy z partnerem zagranicznym, z którego będzie wynikać, że wspólne działania mają bezpośredni związek i wpływ na kształt i realizację inwestycji objętej projektem (na etapie oceny IW może poprosić o skan dokumentu).

Ważne jest też, żeby nie był to podmiot wybierany przez wnioskodawcę w trybie zamówień publicznych do realizacji np. usług związanych z przygotowaniem czy realizacją projektu - nie jest to współpraca w rozumieniu niniejszego kryterium.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 4

„Projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw” – cd.

0-2 pkt

Projekt zakłada współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych:

1 pkt. – projekt obejmuje wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych państw w zakresie zagadnień związanych z realizowanym projektem a także określeniem dokumentów stanowiących podstawę współpracy.

Należy wskazać dokument potwierdzający nawiązanie współpracy z partnerem zagranicznym oraz informacje (które mogą zostać udokumentowane) na temat terminu, zakresu wymiany doświadczeń, formy (szkolenia, konferencje, spotkania, itp.), głównych uczestników, uzyskane lub spodziewane efekty i ich związek lub wpływ na projekt realizowany w ramach działania FENX.01.03.

Jak powyżej, podmiot wybierany przez wnioskodawcę w trybie zamówień publicznych do realizacji np. usług związanych z przygotowaniem czy realizacją projektu - nie jest partnerem w rozumieniu niniejszego kryterium.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 4

„Projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw” – cd.

0-2 pkt

Projekt jest komplementarny do innych projektów realizowanych poza granicami Polski w UE, krajach kandydujących i stowarzyszonych – 2 pkt

Projekty komplementarne mają charakter uzupełniający, wykluczający powielanie działań i konkurencję.

Uzasadniając komplementarność projektu należy zwrócić uwagę np.:

- czy przy realizacji projektu będą wykorzystywane efekty realizacji innego projektu,
- czy nastąpi wzmocnienie trwałości efektów jednego przedsięwzięcia poprzez realizację innego;
- czy projekty są adresowane do tej samej grupy docelowej, tego samego terytorium; czy rozwiązują ten sam problem;
- czy realizacja jednego projektu jest uzależniona od przeprowadzenia innego przedsięwzięcia;
- czy projekt stanowi ostatni etap szerszego przedsięwzięcia lub kontynuację wcześniej realizowanych przedsięwzięć?

Ocena na podstawie informacji we wniosku potwierdzających współpracę prowadzącą do realizacji celów dla działania FENX.01.03.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt przewiduje elementy związane ze współpracą z partnerami z innych państw?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 5

„Projekt jest operacją o znaczeniu strategicznym w rozumieniu art. 2 ust. 5 Rozporządzenia UE 2021/1060”

0-3 pkt

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów „operacja o znaczeniu strategicznym” oznacza operację, która wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów programu i która podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji.

Aby uzyskać 3 pkt. – projekt jest operacją o strategicznym znaczeniu w rozumieniu przepisów art. 2 pkt 5 CPR i został ujęty w wykazie takich operacji zawartym w załączniku do programu FEnIKS 2021-2027 (Załącznik nr 8 „Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem”) lub jest częścią wiązki projektów uznanych jako operacja o strategicznym znaczeniu.

Formularz wniosku o dofinansowanie

Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest operacją o znaczeniu strategicznym w rozumieniu art. 2 ust. 5 Rozporządzenia UE 2021/1060?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 6

„Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR):

miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze/obszary zagrożone trwałą marginalizacją”

0-3 pkt

Projekt jest realizowany na jednym z dwóch obszarów strategicznej interwencji wskazanych w KSRR, tj. na obszarze miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze lub obszarze zagrożonym trwałą marginalizacją. Aktualizacja delimitacji obszarów strategicznej interwencji jest dostępna pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>

3 pkt. – projekt jest realizowany na obszarze wskazanych OSI

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt realizowany jest na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 7

„Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR):

Polska Wschodnia/Śląsk”

0-1 pkt

Projekt jest realizowany na jednym z dwóch obszarów strategicznej interwencji wskazanych w KSRR, tj. na obszarze Polski Wschodniej lub na Śląsku.

1 pkt. – projekt jest realizowany na obszarze Polski Wschodniej lub na Śląsku

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt realizowany jest na obszarze strategicznej interwencji (OSI) wskazanym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 8

„Projekt wynikający z zapisów strategii terytorialnej (ZIT lub IIT), bądź strategii rozwoju ponadlokalnego albo wynikający z dokumentów strategicznych i/lub planistycznych powstałych w ramach współpracy samorządów (w tym takich jak Centrum Wsparcia Doradczego, Partnerska Inicjatywa Miast, Program Rozwój Lokalny) lub komplementarny do ww. dokumentów”

0-2 pkt

Sprawdzone jest, czy projekt:

- wynika z zapisów strategii terytorialnej ZIT lub IIT, bądź strategii rozwoju ponadlokalnego albo wynika z dokumentów strategicznych i/lub planistycznych powstałych w ramach współpracy samorządów (w tym takich jak Centrum Wsparcia Doradczego, Partnerska Inicjatywa Miast, Program Rozwój Lokalny (1 pkt) albo
- j.w. lub czy jest komplementarny do ww. dokumentów, a także czy jest **realizowany na obszarze OSI (przynajmniej jedna gmina)**, takich jak miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze lub obszar zagrożony trwałą marginalizacją oraz czy jest realizowany w partnerstwie samorządów (2 pkt).

W celu wykazania komplementarności konieczne jest wykazanie, że dany projekt będzie stanowić część większego przedsięwzięcia poprzez dopełnienie innymi działaniami lub projektami zapisanymi we wskazanych dokumentach, które w efekcie przyczynią się do wzmocnienia potencjału przedsięwzięcia (np. poprzez powiązanie z działaniami miękkimi, inwestycjami zwiększającymi dostępność fizyczną projektu i zwiększaniem atrakcyjności otoczenia, a także uzupełnieniem inwestycji względem innych inwestycji, w tym również inwestycji innych podmiotów itp.)

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 9

„Projekt jest finansowany również z innych źródeł finansowania niż fundusze UE”

0-1 pkt

Sprawdzone jest, czy projekt jest finansowany również z innych źródeł finansowania niż fundusze UE (np. instrumenty finansowe, inwestycje prywatne/publiczne itp.) w wymiarze wyższym niż minimalny wkład własny wnioskodawcy.

1 pkt - gdy wkład własny jest podwyższony o co najmniej 1 p.p. w stosunku do minimalnego wkładu własnego wynoszącego 30% wydatków kwalifikowanych.

Należy podać źródła finansowania.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja G Źródła finansowania
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy projekt jest finansowany również z innych źródeł finansowania niż fundusze UE?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 10
„Projekt wpisuje się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu”

0-1 pkt

Należy uzasadnić, w jaki sposób i jakie konkretne działania w ramach danego projektu realizują łącznie trzy podstawowe, nierozłączne wartości Inicjatywy „Nowy Europejski Bauhaus”, poprzez połączenie zrównoważoności, estetyki i włączenia społecznego, tj.:

1. zrównoważoność w kontekście środowiska naturalnego poprzez wdrożenie różnych sposobów ochrony środowiska od celów klimatycznych po obieg zamknięty, zerowy poziom emisji zanieczyszczeń oraz bioróżnorodność;
2. włączenie społeczne poprzez różne działania na rzecz włączenia społecznego, takie jak m.in. zasady projektowania dla wszystkich, systemy rządzenia i nowe modele społeczne, dostępność i przystępność cenowa;
3. estetyka i jakość doznania dla ludzi (wykraczające poza funkcjonalność) poprzez zastosowanie wzornictwa i uzyskania korzyści emocjonalno/kulturowych w związku z np. wykorzystaniem cech danego miejsca, łączenie wartości kulturalnych i społecznych, wzmacnianie poczucia przynależności.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy działania realizowane w ramach Projektu wpisują się w realizację wartości
Nowego Europejskiego Bauhausu?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 10

„Projekt wpisuje się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu” – cd.

0-1 pkt

Działania te powinny też wpisywać się w co najmniej jedną z czterech osi tematycznych, którymi Komisja Europejska postanowiła kierować się przy wdrażaniu Inicjatywy, tj.:

1. Powrót do natury;
2. Odzyskanie poczucia przynależności;
3. Nadanie priorytetu miejscom i ludziom, którzy tego najbardziej potrzebują;
4. Potrzeba zapewnienia w ekosystemach przemysłowych długoterminowego myślenia w kategoriach cyklu życia produktu.

zgodnie z Komunikatem Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Nowy Europejski Bauhaus piękno, zrównoważoność, wspólnota

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:fdc74aae-1625-11ec-b4fe-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy działania realizowane w ramach Projektu wpisują się w realizację wartości
Nowego Europejskiego Bauhausu?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 10

„Projekt wpisuje się w realizację wartości Nowego Europejskiego Bauhausu” – cd.

0-1 pkt

Jednocześnie proponowane działania muszą charakteryzować się podejściem wielopoziomowym:

- od globalnego do lokalnego - opartym na społecznościach lokalnych i ukierunkowanym na konkretny obszar,
- partycypacyjnym - opartym na uczestnictwie społeczeństwa obywatelskiego, w tym grup niedostatecznie reprezentowanych w danych sektorach oraz
- transdyscyplinarnym - opartym na zintegrowanym podejściu do rozwiązywania złożonych problemów wykorzystując różne kompetencje i wiedzę.

Formularz wniosku o dofinansowanie
Sekcja I Dodatkowe informacje

Pole: Czy działania realizowane w ramach Projektu wpisują się w realizację wartości
Nowego Europejskiego Bauhausu?

Kryteria horyzontalne rankingujące

Kryterium nr 11

„Partnerstwo
międzysektorowe”

0-1 pkt

Nie dotyczy działania FENX.01.03

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Dziękujemy za uwagę.

Zapraszamy na stronę:

www.gov.pl/web/nfosigw/fundusze-europejskie-na-infrastrukture-klimat-i-srodowisko

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ